

**HRVATSKI
ODBOJKAŠKI
SAVEZ**

**PRAVILNIK
O STJECANJU ZVANJA I NAPREDOVANJA
ODBOJKAŠKOG SUCA**

U Zagrebu, 12. Rujna 2020.

Temeljem odredbe članka 31. Statuta Hrvatskog Odbojkaškog Saveza, na prijedlog Odbora za suđenje HOS-a, Upravni odbor na svojoj redovitoj sjednici održanoj 12. Rujna 2020. donosi

PRAVILNIK O STJECANJU ZVANJA I NAPREDOVANJA ODBOJKAŠKOG SUCA

Članak 1.

(1) Sukladno razini stečenog znanja potvrđeno odgovarajućim ispitom suci u Republici Hrvatskoj razvrstani su u svom zvanju kojemu pripada odgovarajuće znakovlje.

Zvanje – znakovlje

SUDAC PRIPRAVNIK	– ZNAK _____ BOJE S 1 ZVJEZDICOM
OPĆINSKI–GRADSKI SUDAC	– ZNAK _____ BOJE S 1 ZVJEZDICE
ŽUPANIJSKI SUDAC	– ZNAK _____ BOJE S 2 ZVJEZDICE
NACIONALNI SUDAC	– ZNAK _____ BOJE S 3 ZVJEZDICE
MEĐUNARODNI SUDAC	– ZNAK FIVB-e
SUDAC FIVB-e	– ZNAK FIVB-e

(2) Oblik i izgled znakovlja sudaca dvoranske odbojke u Republici Hrvatskoj utvrđuje Odbor za suđenje HOS-a.

I. SUDAC PRIPRAVNIK

Članak 2.

Sucem pripravnikom može postati građanin Republike Hrvatske ili strani državljanin sa stalnim prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koji je navršio 16 godina starosti, te ispunio ostale uvjete predviđene ovim Pravilnikom.

Članak 3.

Molbu za polaganje ispita za zvanje sudac pripravnik pristupnik dostavlja nadležnom tijelu udruge sudaca područja na kojem ima prebivalište.

Članak 4.

Organiziranje, pripremu i polaganje ispita obavlja županijska udruga sudaca, koja imenuje ispitno povjerenstvo koje obvezno broji 3 (tri) člana i u svom sastavu ima najmanje dvojicu sudaca zvanja nacionalni sudac i jednog zvanja županijski sudac.

Članak 5.

Ispit se sastoji od teorijskog i primijenjenog dijela.

Članak 6.

Ako županijska udruga sudaca ne može ispuniti uvjet iz članka 4., pripremu i polaganje ispita provodi povjerenstvo imenovano na prijedlog Odbora za suđenje HOS-a.

Članak 7.

Nakon položenog ispita pristupnik stječe zvanje sudac pripravnik.

Članak 8.

Nakon navršenih 18 godina starosti sudac sa zvanjem sudac pripravnik stječe zvanje općinski-gradski sudac.

II. OPĆINSKI-GRADSKI SUDAC**Članak 9.**

Može postati građanin Republike Hrvatske ili strani državljanin sa stalnim prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koji je navršio 18 godina, te ispunio ostale uvjete predviđene ovim Pravilnikom.

Članak 10.

Molbu za polaganje ispita za zvanje općinsko-gradski sudac pristupnik dostavlja županijskoj udruzi sudaca područja na kojem ima prebivalište.

Članak 11.

Organiziranje, pripremu i polaganje ispita obavlja županijska udruga sudaca, koja imenuje ispitno povjerenstvo koje obvezno broji 3 (tri) člana i u svom sastavu ima najmanje dvojicu sudaca zvanja nacionalni sudac i jednog zvanja županijski sudac.

Članak 12.

Ako osnovna organizacija udruge sudaca ne može ispuniti uvjet iz članka 11., pripremu i polaganje ispita provodi povjerenstvo imenovano na prijedlog Odbora za suđenje HOS-a.

Članak 13.

Način i uvjeti polaganja ispita propisani su člancima 41. do 47. ovog Pravilnika.

Članak 14.

Nakon položenog ispita pristupnik stječe zvanje općinsko-gradski sudac.

III. ŽUPANIJSKI SUDAC**Članak 15.**

Ispitu za zvanje županijski sudac može pristupiti općinski-gradski sudac koji je najmanje dvije godine sudio utakmice u tom zvanju uz obvezno prilaganje preporuke svoje udruge sudaca.

Članak 16.

Svaka županijska udruga sudaca može prijaviti do 15 (petnaest) pristupnika za polaganje ispita za zvanje županijski sudac jednom godišnje Odboru za suđenje HOS-a i Komisiji za školovanje i napredovanje odbojkaških sudaca (dodano iz komentara) do roka utvrđenog odlukom Odbora za suđenje HOS-a.

Članak 17.

Pripremu i polaganje ispita obavlja županijska udruga sudaca, koja imenuje ispitno povjerenstvo koje obvezno broji 3 (tri) člana koji moraju imati najmanje zvanje nacionalni sudac.

Članak 18.

(1) Teorijski ispit polaže se pred povjerenstvom u kojem se nalaze 3 (tri) člana koji moraju imati najmanje zvanje nacionalni sudac.

Članak 19.

(1) Primijenjeni dio ispita pristupnik polaže na redovitim natjecanjima na razini županije.

(2) Pristupnika ocjenjuju delegati-nadzornici suđenja ili međunarodni suci .

Članak 20.

Način i uvjeti polaganja ispita propisani su člancima 41. do 47. ovog Pravilnika.

Članak 21.

Nakon položenog dijela primijenjenog ispita pristupnik stječe zvanje županijski sudac.

Članak 22.

Odbor za suđenje HOS-a proglašava suce u zvanje županijski sudac na području Republike Hrvatske.

IV. NACIONALNI SUDAC

Članak 23.

Pripremu i polaganje ispita obavlja Odbor za suđenje HOS-a.

Članak 24.

Polaganju ispita za zvanje nacionalni sudac može pristupiti županijski sudac, koji je minimalno 2 (dvije) godine provedene u tom zvanju sudio odbojkaške susrete uz obvezno prilaganje preporuke svoje matične udruge sudaca.

Članak 25.

Svaka regija ima pravo do roka utvrđenog odlukom Odbora za suđenje HOS-a prijaviti najviše do 5 (pet) pristupnika za polaganje ispita za zvanje nacionalni sudac.

Članak 26.

(1) Teorijski ispit polaže se pred povjerenstvom u kojem se nalaze 3 (tri) člana, od kojih jedan mora imati zvanje međunarodni sudac, a preostala dvojica najmanje zvanje nacionalni sudac, uz uvjet da su sudili na najvišoj razini odbojkaških natjecanja u Hrvatskoj odbojkaškoj ligi. Ispitno povjerenstvo imenuje Odbor za suđenje HOS-a, skrbeći se da imenuje članove sa stručnim iskustvom te da troškovi polaganja ispita budu razumni.

(2) Predsjednik povjerenstva mora biti jedan od članova Odbora za suđenje HOS-a sukladno članku 44. ovog Pravilnika.

Članak 27.

(1) Primijenjeni ispit pristupnik polaže pred ispitnim povjerenstvom.

(2) Ispitno povjerenstvo imenuje Odbor za suđenje HOS-a prije svega iz svog sastava, skrbeći da imenuje članove sa stručnim iskustvom, te da troškovi polaganja ispita budu razumni.

(3) Ispitno povjerenstvo čine 3 (tri) delegata-nadzornika suđenja uz uvjet da su tu dužnost obavljali na najvišoj razini odbojkaških natjecanja u Hrvatskoj odbojkaškoj ligi, od kojih najmanje jedan mora biti u zvanju međunarodni sudac .

Članak 28.

Način i uvjeti polaganja ispita propisani su člancima 41. do 47. ovog Pravilnika.

Članak 29.

Nakon položenog ispita pristupnik stječe zvanje nacionalni sudac.

Članak 30.

Odbor za suđenje HOS-a proglašava suce u zvanje nacionalni sudac na području Republike Hrvatske.

V. MEĐUNARODNI SUDAC**Članak 31.**

Pristupnik za zvanje međunarodni sudac postaje nacionalni sudac koji položi ispit pred odgovarajućom komisijom FIVB-e sukladno propisima FIVB-e. Prijavu pristupnika FIVB-i na seminar za međunarodne suce podnosi Ured HOS-a na prijedlog Odbora za suđenje HOS-a.

Članak 32.

(1) Suci koji su zadnje četiri godine sudili s liste sudaca Superlige, nisu stariji od 40 godina, bili stupnjevani u prvih 40% u dvije natjecateljske sezone i moraju biti 3 (tri) godine prijavljeni međunarodnoj odbojkaškoj organizaciji, stječu pravo za predlaganje sudjelovanja na međunarodnom seminaru pristupnika za međunarodne suce u organizaciji FIVB-e.

(2) Pristupnik za međunarodni seminar mora ispuniti i sve uvjete koje propisuje FIVB.

(3) Zvanje međunarodni sudac dodjeljuje FIVB u skladu sa svojim propisima.

(4) Bude li više pristupnika za međunarodni seminar, Odbor za suđenje HOS-a odredit će pristupnika ili pristupnike, vodeći računa o kvaliteti i stupnjevanju pristupnika u prethodnom razdoblju, ali i o drugim okolnostima značajnim za hrvatsku odbojku.

(5) Pristupnik ne smije u protekle dvije godine biti kažnjavao temeljem stegovnog pravilnika HOS-a, a niti kao državljanin Republike Hrvatske.

Članak 33.

(1) Prijedlog pristupnika za prijavu seminara polaganja ispita za međunarodnog suca FIVB-i, utvrđuje se krajem natjecateljske sezone temeljem ocjena delegata-nadzornika suđenja, a u skladu s člankom 32. i propisima FIVB-e.

(2) Prijavljenom pristupniku za prijavu polaganja ispita za zvanje međunarodni sudac, Odbor za suđenje HOS-a obvezan je dostaviti sve materijale potrebne za taj ispit na engleskom jeziku.

VI. ZAJEDNIČKE ODREDBE**Članak 34.**

(1) Prijava pristupnika za polaganje sudačkog ispita dostavlja se na za to jedinstveno određenom obrascu (aneks ovog Pravilnika).

(2) U prijavi pristupnika za zvanje županijski sudac i nacionalni sudac, osim općih podataka (ime i prezime, dan i mjesto rođenja, adresa, mobilni telefon i e-mail adresa), potrebno je naznačiti i sljedeće:

- naznaku za koje sudačko zvanje se polaže ispit,
- podaci o sudačkim i ostalim odbojkaškim djelatnostima do trenutka prijave,
- eventualna pripadnost klubu,
- podaci o tečajevima, seminarima i sličnim skupovima na kojima je pristupnik sudjelovao.

Članak 35.

O polaganju teorijskog i primijenjenog ispita sastavlja se zapisnik na jedinstvenom obrascu za sva zvanja.

Članak 36.

Odbor za suđenje HOS-a imenuje ispitno povjerenstvo i obavještava pristupnika o danu i mjestu ispita, ostalim uvjetima te sastavu ispitnog povjerenstva.

Članak 37.

(1) Pristupnik koji je položio teorijski dio ispita obvezan je u razdoblju od jedne godine od dana polaganja teorijskog dijela ispita položiti i primijenjeni dio ispita.

(2) Pristupnik koji propusti rok iz st. 1. ovog članka u obvezi je ponoviti cjelokupni postupak polaganja ispita.

Članak 38.

(1) Pristupnik koji ne zadovolji na ispitu za određeno zvanje, ima pravo na još dva pokušaja polaganja tog ispita. Vremenski razmak između dvaju ispita mora biti najmanje jedna godina za zvanje županijski sudac i nacionalni sudac, a 6 mjeseci za zvanje općinski-gradski sudac.

(2) Pri ponavljanju ispita, ponavlja se postupak prvog polaganja ispita.

Članak 39.

Nakon trećeg neuspješnog polaganja pristupnik gubi pravo napredovanja u više sudačko zvanje.

Članak 40.

(1) Iznimno Odbor za suđenje HOS-a, na osobno traženje i uz preporuku osnovne udruge sudaca, može skratiti obvezno vremensko razdoblje u trajanju od dvije godine za napredovanje u više zvanje, na jednu godinu.

(2) Skraćenje iz st. 1. ovog članka može ostvariti samo pristupnik koji je bio trener ili igrač u ekipi Prvih hrvatskih odbojkaških liga u trajanju od najmanje 5 (pet) godina.

VII. NAČIN POLAGANJA ISPITA

Članak 41.

Ispit za zvanje sudac pripravnik i općinski-gradski sudac sastoji se od:

1. teorijskog dijela s provjerom ujednačenih pisanih zadataka s područja:
 - poznavanja međunarodnih pravila odbojkaške igre
2. primijenjenog dijela

Ispit za zvanje županijski sudac i nacionalni sudac sastoji se od:

1. teorijskog dijela s provjerom ujednačenih pisanih zadataka s područja:
 - poznavanje međunarodnih pravila odbojkaške igre
 - poznavanje Statuta i drugih akata HOS-a iz materije natjecanja Prvih hrvatskih odbojkaških liga i međunarodnih odbojkaških pravila s priručnicima
2. primijenjenog dijela

Članak 42.

(1) Teorijski dio ispita polaže se pismeno (prema potrebi i elektroničkim putem), odgovorima na pisane zadatke prema međunarodnim ispitnim testovima.

(2) Povjerenstvo će ako smatra potrebnim pristupniku usmeno postaviti četiri dopunska pitanja s područja netočnih odgovora te pristupnik mora točno odgovoriti na barem dva od četiri postavljena pitanja da bi uspješno položio teorijski dio ispita.

Članak 43.

(1) Položi li pristupnik pisane zadatke iz poznavanja međunarodnih pravila odbojkaške igre za zvanje županijski sudac i nacionalni sudac, nastavlja s dijelom ispita iz poznavanja Pravila Pravidnika HOS-a.

(2) Povjerenstvo će ako smatra potrebnim pristupniku usmeno postaviti četiri dopunska pitanja s područja netočnih odgovora i pristupnik mora točno odgovoriti na barem dva od četiri postavljena pitanja da bi uspješno položio teorijski dio ispita.

Članak 44.

Odbor za suđenje HOS-a imenuje osobe, članove Odbora za suđenje HOS-a, kod kojih se pohranjuju i čuvaju ujednačeni pisani zadaci (testovi) i odgovori na njih i samo te osobe kao voditelji mogu obavljati teorijski dio ispita.

Članak 45.

(1) Pristupnik koji položi teorijski dio ispita može pristupiti primijenjenom dijelu ispita.

(2) Primijenjeni dio ispita pristupnik može polagati samo na utakmicama koje se odigravaju na tri dobivena seta. Od ove odredbe može se odstupiti samo kod ispita za zvanje sudac pripravnik i općinski-gradski sudac.

(3) Na primijenjenom dijelu ispita pristupnik mora potvrditi teorijsku primjenu znanja međunarodnih pravila odbojkaške igre i ne može imati manje od 70% najviše moguće ocjene povjerenstva na ocjenjivačkom obrascu koji se trenutno primjenjuje.

Članak 46.

ZVANJE	DUŽNOST PRVI SUDAC	DUŽNOST DRUGI SUDAC	ZAPISNIČAR	NATJECANJE - SUSTAV
SUDAC PRIPRAVNIK	1 utakmica	1 utakmica	1 utakmica	GRADSKI TURNIR
OPĆINSKI-GRADSKI SUDAC	1 utakmica	1 utakmica	1 utakmica	GRADSKI TURNIR
ŽUPANIJSKI SUDAC	1 utakmica	1 utakmica	1 utakmica	ŽUPANIJSKI TURNIR
NACIONALNI SUDAC	1 utakmica	1 utakmica	1 utakmica	DRŽAVNI TURNIR

Pristupnik na primijenjenom dijelu ispita mora ispuniti uvjete sadržane u ovom članku i članku 45. ovog Pravilnika.

Članak 47.

(1) Pristupnik za zvanje sudac pripravnik primijenjeni dio ispita polaže na utakmici/ama koju/je određuje osnovna udruga sudaca na prijedlog Odbora za suđenje HOS-a u skladu s člankom 46. ovog Pravilnika.

(2) Pristupnik za zvanje općinski – gradski sudac primijenjeni dio ispita polaže na utakmici/ama koju/je određuje osnovna udruga sudaca na prijedlog Odbora za suđenje HOS-a u skladu s člankom 46. ovog Pravilnika.

(3) Pristupnik za zvanje županijski sudac primijenjeni dio ispita polaže na utakmici/ama koju/je određuje osnovna udruga sudaca na prijedlog Odbora za suđenje HOS-a u skladu s člankom 46. ovog Pravilnika.

(4) Pristupnik za zvanje nacionalni sudac primijenjeni dio ispita polaže na utakmici/ama koju/je određuje Odbor za suđenje HOS-a u skladu s člankom 46. ovog Pravilnika.

VIII. ISPITNI TROŠKOVI

Članak 48.

(1) Ispitne troškove snosi pristupnik za:

- stručnu literaturu
- sudačku odjeću, obuću i opremu
- putne troškove i možebitni boravak u mjestu polaganja ispita

(2) Osnovna udruga sudaca pristupnika, obvezna mu je omogućiti nabavu stručne literature.

Članak 49.

Troškovi ispitnog Povjerenstva:

Troškove ispitnog povjerenstva za suce pripravnike i općinsko-gradske suce i županijske suce određuju županijske udruge sudaca koje organiziraju polaganje, a troškove ispitnog povjerenstva za nacionalni rang određuje Odbor za suđenje u iznosu 200,00 kn.

Članak 50.

(1) Pristupnik (kandidat) na seminar za međunarodnog suca FIVB-e troškove putovanja, boravka, pristojbi i ine troškove snosi:

- osobno
- potporom u dijelu troškova ili cjelini osnovne udruge sudaca
- potporom u dijelu troškova ili cjelini županijske udruge sudaca
- potporom u dijelu troškova ili cjelini HOS-a.

(2) U slučaju novčane potpore za više pristupnika, potpora će se ravnomjerno rasporediti na sve pristupnike, a o pristupnicima koji će uživati potporu odlučuje UO HOS-a na prijedlog Odbora za suđenje HOS-a.

(3) Pristupnik koji ne položi ispit, obavezan je u cijelosti vratiti iznos novčane potpore.

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 51.

Sastavni dio ovog Pravilnika jesu obrasci:

- prijava pristupnika za ispit
- imenovanje ispitnog povjerenstva
- zapisnik o polaganju ispita

Članak 52.

Tumačenje odredbi ovog Pravilnika daje Odbor za suđenje HOS-a.

Članak 53.

(1) Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i primjenjuje se od toga dana.

(2) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o stjecanju zvanja i napredovanju odbojkaškog suca koji je donesen 25. svibnja 2015.

Upravni odbor HOS-a
Predsjednik

Ante Baković